

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
बहिःस्थ शिक्षण आणि अध्ययन विभाग
Department of External Education and Learning (DEEL)

स्वाध्याय लेखन सूचना -

१. खालील प्रत्येक विषयाचे स्वाध्याय प्रश्न दिले असून त्यातील टीपा लिहा व सविस्तर उत्तर लिहा आहे.
२. प्रत्येक विषयांतर्गत २० गुणांचे स्वाध्याय आहेत. सर्व स्वाध्याय हस्तलिखितच असणे गरजेचे आहे.
३. सर्व स्वाध्याय जमा करण्यासाठी अंतिम मुदत फेब्रुवारी अखेरपर्यंत आहे. त्यानंतर कोणतेही स्वाध्याय स्विकारले जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.
४. स्वाध्याय सादर करतांना आपले नाव, शिक्षणक्रमाचे नाव, वर्ष, PRN NO, Mob. No. याप्रमाणे मुखपृष्ठ तयार करून प्रत्येक विषयासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
५. स्वाध्याय स्वतः जमा करू शकता किंवा पोष्टाने खालील पत्त्यावर पाठवू शकता.

स्वाध्याय सादरीकरण मूखपृष्ठ नमुना (Home Assignment)

Assignments Presentation Front page Format

विद्यार्थ्याचे नाव :-

(Student Name) :-

कायम नोंदणी क्र. (PRN) :-

विषयाचे नाव :-

(Subject Name) :-

शिक्षणक्रमाचे नाव :-

(Programme Name)

अभ्यासकेंद्राचे नाव :-

(Name of Study Center)

दूरध्वनी /मोबाईल क्र. :-

(Phone/Mobile No.)

जमा करण्याची वर्ष व महिना :-

(Year & Month of Submission)

विद्यार्थ्याची सही :-

(Student Signature)

स्वाध्याय पाठविण्याचा पत्ता

मा. संचालक,

बहिःस्थ शिक्षण आणि अध्ययन विभाग,

उमविनगर, पोस्ट बॉक्स नं. 80

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव,

425001

दूरध्वनी क्र. 0257 - 2257495 / 2258496

E-Mail ID: - ideal@nmu.ac.in

प्रथम वर्ष एम. ए. राज्यशास्त्र
M.A. Political Science
स्वाध्याय प्रश्न
पेपर (Paper) -1
Indian Foreign Policy

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

Que. 1) Write answer **any Two** of the Following

- 1) “दुसऱ्या महायुद्धानंतर स्वतंत्र झालेल्या राष्ट्रांनी अलिप्ततेच्या धोरणाचा स्वीकार केला”. सविस्तर स्पष्ट करा. / “After Second World War, independent countries accepts Non-alignment policy”-Explain it.
- 2) भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील पं. नेहरूंची भूमिका स्पष्ट करा. / Explain P. Nehru's role in shaping india's Foreign Policy?
- 3) भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे निर्धारण करणारे अंतर्गत घटक सविस्तर स्पष्ट करा. / Explain the effect of domestic determining factor's on India's foreign policy?
- 4) परराष्ट्र धोरणाच्या अध्ययनातील प्रमुख दृष्टिकोन सविस्तर स्पष्ट करा. / Explain major approaches to study of foreign policy?
- 5) “भारताची परराष्ट्र धोरण निर्मिती” सविस्तर स्पष्ट करा. / Explain the Process of India's foreign policy?

प्रथम वर्ष एम. ए. राज्यशास्त्र
M.A. Political Science
स्वाध्याय प्रश्न
पेपर (Paper) -2
Modern Political Issues

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

Que. 1) Write answer **any Two** of the Following

- 1) शीतयुद्धानंतरच्या बहुध्रुवी विश्वरचनेची निर्मिती स्पष्ट करा. / Explain multi-polarization of world politics after coldwar.
- 2) मानवाधिकाराचा जागतिक जाहीरनामा स्पष्ट करा. / Explain universal declaration of human rights.
- 3) पर्यावरण म्हणजे काय? पर्यावरण संदर्भात मानवाची भूमिका स्पष्ट करा. / What is environment? Explain human role about environment.
- 4) दहशतवाद म्हणजे काय? दहशतवादाचे प्रकार स्पष्ट करा. / What is terrorism? Explain types of terrorism.
- 5) अमेरिकेची एकाधिकारशाही आणि बहुध्रुवी विश्वरचना यावर निबंध लिहा. / Write essay on American pre-dominance and multi-polarization of world.

प्रथम वर्ष एम. ए. राज्यशास्त्र
M.A. Political Science
स्वाध्याय प्रश्न
पेपर (Paper) – 3
Political Process in Indian States

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

Que. 1) Write answer **any Two** of the Following

- 1) केंद्र-राज्य सरकारचे संबंध लिहा. / Write the relation between centre-state.
- 2) क्षेत्रीय परिषदावर भाष्य करा. / Comments on the zonal councils.
- 3) मानवविकास सुचकांकमध्ये मागास राज्यांची सोदाहरण चर्चा करा. / Write the examples of Human Development Index of backward states. Discuss?
- 4) राज्य-राजकीय प्रक्रियेचे सामाजिक-आर्थिक घटक स्पष्ट करा. / Explain the socio-economics determinants of the state political process.
- 5) नियोजन मंडळ म्हणजे काय? ते सांगून नियोजन मंडळाची भूमिका स्पष्ट करा. / What is planning commission? Explain the role of planning commission.

प्रथम वर्ष एम. ए. राज्यशास्त्र
M.A. Political Science
स्वाध्याय प्रश्न
पेपर – (Paper)
4 Democracy in India

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

Que. 1) Write answer **any Two** of the Following

- 1) संसदीय व्यवस्थेसाठी तरतूदी लिहा. / Write the provisions of parliamentary system.
- 2) जातीयता वाढण्याचे कारणे सांगा / State the growth reasons of casteism.
- 3) लोकशाही विकेंद्रीकरणाचे महत्व प्रतिपादन करा. / Explain the importance of democratic decentralization.
- 4) निर्वाचन आयोगाची रचना आणि कार्ये विशद करा. / Elucidate the structure and functions of election commission of India.
- 5) राजकीय प्रक्रियेतील महिलांच्या भूमिकेची चर्चा करा. / Discuss the role of women in political process of India.